

Petur Alberg Lamhauge, stjóri á Toll og Skattstovuni:

Tolleftirlitið í Føroyum er nóg gott

– 13.000 arbeiðstímar verða brúktir til kanning av skipum og flogfórum um árið. Og tað er nóg, samanborið við onnur lond. At onnur fólk enn tollarar verða sett til at tolla, er ein neyðugur liður í effektiviseringini av okkara arbeiði

Føroyskir tollarar, bæði úr vágunum og úr Havn, hava farna tíðina sett sera álvarssamar pástandir fram í Sosialinum.

»Tað sigur seg sjálvt, at vit ikki eru fórir fyri at hava nóg gott eftirlit«, segði Frank Davidsen, tollari í Vágum í blaðnum 20 juli.

Og eftir ólavssøku ljóðaði úr Vágum, at »ruðuleikin er fullkomin« – orsøkin var, at ongin tollari hevði verið til arbeiðis ólavssøkuviðskiftið. Tvey skrivstovu-fólk høvdu so staðið fyri tollingini í staðin.

Føroyar eitt ránsmannabæli

Og í gjár skrivar Edvard í Skorðini Joensen, at tann orskapurin, sum fer fram, er í ferð við at gera Føroyar til eitt »ránsmannabæli«, sum hann tekur til.

Og hann sigur at teir, sum ábyrgdina hava, eru í ferð við at fylla ungdómin við »narkotika, vápnum, harðskapi og øðrum tramanskapi«.

Ikki góðtikið

Tað er Petur Alberg Lamhauge, sum er stjóri á

stovninum, sum hevur tollingina um hendi: Toll og Skattstovuni.

Hvat sigur hann til, at tveir tollarar fara í bløðini við pástandum um, at tað er lætt at smugla í Føroyum?

– Eg kann bara siga, at soverði verður ikki góðtikið, sigur hann.

– Fær tað avleiðingar fyri teir sum hava sagt tað?

– Tað fari eg ikki at siga nakad um nú.

– Er tað rætt sum teir siga?

– Nei. Tað er ikki lætt at smugla í Føroyum.

Petur Alberg sigur, at tá onnur enn tollarar gera tollaraarbeiði, so skal tað sjálvandi altíð vera undir eftirlitið av einum tollara.

Men farna vikuskiftið var eingin tollari á flogvøllinum yvirhøvur.

Var tað forsvarligt?

Petur Alberg sigur seg ikki kenna til hetta, tí hann kom aftur úr ferju í gjár.

– Men sum heild kann eg ikki úttala meg um, hvussu tollmannin er ávísar dagar, sigur hann. Tað hevði verið ímóti øllum prinsippum innan toll-eftirlit.

17 tollarar

Hvussu stóðan generelt er innan føroyskt tolleftirlit, kann Petur Alberg hinvegin greiða frá:

– Átlan okkara er, at hava tilsamans 17 tollarar í landinum. Tvs. fólk, sum hevur sum høvuðsuppgávu at tolla skip og flogfær, sigur hann.

– Roknað í tímunum ætlað vit at seta tilsamans 13.000 arbeiðstímar um árið av til beinleiðis tolleftirlit.

Petur Alberg sigur, at hetta er nóg arbeiðsorka í mun til tað, nýtt verður til tolling í øðrum londum.

Skipa fyri skeiðum

Harafurat er áttalan at skipa fyri skeiðum fyri fólk, ið skal arbeiða við tolling.

– Vit hava havt eitt skeið í vetur, og skulu hava nógur afturat seinni í ár, sigur hann.

Harafurat fara tey at hava størri samband við okkara grannalond, fyri á tann hátt at bota um eftirlitið.

– Hetta fer alt at gera, at stóðið ikki lækkar, hóast sparringar fara fram, sigur Petur Alberg Lamhauge.

– Nú sigur tú at hetta eru framtíðarætlanir. Men er stóðan nóg góð í dag?

– Ja. Tímalíðið, sum brúkt verður til tolleftirlit nú, er á leið tað sama tað, eg nevndi.

Fýra nýggir tollarar

Teir báðir uppsøgdur tollararnir á flogvøllinum, verða ikki settir aftur. Uppsøgnin av teimum er ein liður í teirri umskipan, sum fer fram.

Men aðrastaðni í landinum skulu eftir átlan tollarar setast.

Tað kemst av, at í Klaksvík, í Suðuroy og í Havn eru tilsamans 3-4 tollarar farnir úr starvi síðstu tíðina fyri aldur o.a. – og teir eru ongantíð settir aftur.

– Tað er ein lítill ósemja um, eftir hvørjari skipan teir skulu setast – men teir verða skjótt settir, sigur Petur Alberg Lamhauge.

Hesi störv verða í løtuni røkt av fólk, ið formelt ikki eru tollarar.

Eingi flogfær um kveldið

– Tollarar fara fram, at hóast virksemd í landinum minskar, og Toll- og skattstovan samanlagt hevur minni at gera, so minskar ferðafólkatalið ikki. Tað veksur. Tí er tað skeið at spara har.

– Tað er rætt at tað er fleiri ferðafólk nú enn tá tað var uppá tað mesta, men flogfórinu koma eisini meira regluliga. Tey koma øll millum kl. 10.00 og 17.00. Tí er ikki neyðugt við teimum longu vaktunum longur.

– Og harafurat eru fleiri fólk sum hjálpa til, hóast tey formelt ikki eru tollarar, sigur Petur Alberg.

– Tollara siga, at hesi fólkini ikki eru før fyri at tolla á forsvarligan hátt.

– Tað siga teir fyri egna rokning.

Vit eiga at klára tað

Toll og Skattstovan fekk úttan at fleiri fólk vóru sett-uppgávuna at umsita MVG-skipanina. Hon varð at svara til arbeiðið hjá 18 fólkum.

Síðani eru 10 fólk farin av stovninum.

Klára tey uppgávurnar? – Ja. Verður arbeiðið væl lagt til rættis, so eiga vit at klára at rokja tær uppgávur, okkum eru álagdar, sigur Petur Alberg Lamhauge.

Hann heldur, at føroysk almenn umsitning ofta er sera dýr og ineffektiv, nettupp orsakað av, at tað er so lítil samskiping, og alt er býtt upp í ov smár eindir.

Á Toll og Skattstovuni arbeiða í dag 124 fólk.

Komandi filmirnir

Havnar Bio

Ævigi Batman

Filmurin Batman forever, sum fyrstu ferð verður sýndur í Havnar Bio í kvøld, er spildurnýggjur. Talan er um frumsýning, hóast søgan bæði væl og minni væl áður er filmað ótaldir ferðir. Seinastu ferð Batman gjørdi um seg í nýggjum filmi, var í 1992. Tim Burton leikstjórnar.

Hesaferð hevur Tim Burton latið sessin til Joel Schumacher at leikstjórnar, m.a. kendur fyri stórfilmarnar »Spæl við deyðan«, »Fallið«, »Klienten« og aðrar, sum longu eru filmslistarligir gripir.

Við sjónleikararvælningum og hansara konu leikstjórn væntar eingin sær annað minni við nýggja »Batman forever«.

Søgugongdin er í stuttum henda: Kreppa er í huldsliga býnum Gotham, Saksfærin Harvey Dent (Tommy Lee Jones) hevur fingið sýru stoytta yvir alt andlíðið og er vorðin so heilaskaddur, at hann er lívshættisigur fyri alt og øll. Two Faces heldur hann seg nú eita, og hevur hann bert eittan smál – at beina fyri Batman, sum ikki røkk at hjálpa honum. Batman (Val Kilmer) hevur ikki annað val enn at taka stríði upp, men gamli Batman/alter ego Bruce Wayne elvir honum trupulleikar. Stóðugt koma fram fyri hann nívandi minni, m.a. um dráp foreldranna umframt kenslan um, at Batman í veruleikanum er einki minni enn ein banning, ið hvílur á honum.

Sum vituligt koma sálartroðingar, meira og minni skilagóðir, øir eisini, umframt sera tekkiliga Chase Meridian (Nicole Kidman) upp í leikin. Við í leikinum er eisini vitlesy uppfinnarin Edward Nygma (Jim Carrey), sum gjørt hevur snildisligt tól, ið sendir sjónvarpsbylgjur inn í knokkin á fólk. Tólið er sjálvsagt ætlað til »serliga viðgerð«, men ørari enn so er hann ikki, enn at siggia, hvussu vandamikil tólið er í hondunum á teimum skeivu fólkunum. Hann noktar tí felagnum, hann starvast fyri, at seta tað í framleiðslu. Hugurin og spenningurin við at royna tað er tó til staðar, og hetta vanlukku tól, sum m.a. kann draga alla hugsunarmegi úr fólk og flyta hana yvir í onnur, verður høvuðspartur av hevdaraleiki hans øra Two Faces yvir Batman.

Fullkomiliga hevndin yvir Batman tykist vís. Illmennini bæði Jones og Carrey beina fyrst fyri konu og børnum hjá flogsnillinginum Dick Grayson (Chris O'Donnell). Lagnan vil tað so, at Bruce Wayne/Batman verður hann, sum uggar Dick og tekur hann til sín at búgva, og eins og morðið á foreldur Bruce Waynes fekk hann at gerast Batman, gerst Dick nú Robin, hjálpari Batmans og í felag fara teir í hernað móti bølmennum.